

Buddhismen som en reformatorisk retning indenfor hinduismen

Tripitaka

Ved første koncilium, ca. 478 f.Kr.

- Trekurven --->
- 1) Vinaya-pitaka --> regler for munke/nonneorden
 - 2) Sutra-pitaka --> Buddhas prædikener
 - 3) Abhidharma-pitaka --> klassifikation/definition af lærens grundbegreber
 - 4) Tantra-pitaka --> læremæssig overbygning (5. årh. e.Kr.)

skrifterne heri er normative

ad. 1) Lægfolk og munke

Gensidigt afhængige --> lægfolk sørger for munkenes materielle underhold.

Gavegivere

Bekende de tre juveler
overholde 5 foreskrifter.

- 1) ikke slå ihjel
- 2) ikke stjæle
- 3) ikke bedrive utugt
- 4) ikke lyve
- 5) ikke nyde alkohol

Munkene

Samme forskrifter +
fem yderligere.

- 1) ikke spise på upassende tidspunkter
- 2) ikke tiltrække opmærksomhed via dans eller parfume
- 3) ikke bruge høje og luxuriøse sæder
- 4) ikke bruge store og magelige senge
- 5) ikke eje guld eller sølv

+ de fire dødssynder

(for hvilke der ikke findes tilgivelse)

- 1) Seksuelt samkvem med nogen/noget
 - 2) tilegnelse som anses for tyveri
 - 3) drab på et menneske
 - 4) udgive sig for mere lærd. end man er
- > selvbestaltet Buddhaer

Ved andet koncilium, ca. 380 f.Kr.

Her grundlægges splittelsen i buddhismen i
de to hovedretninger:

- a) Theravada/Hinayana
- b) Mahayana

ad.A) Theravada/Hinayana ---> Det lille fartøj

Elitær retning --> forstået således, at det er op til

den enkelte at søge udfrielsen --> Bodhi

der kun kan nås af munkene

--> disse kan hellige sig den
religiøse fordybelse.

Lidelse/Medlidenhed --> Hinayanas ideal: Arhat

Den der har erfaret bodhi

og nået nirvana

Kræver en åndelig modning
erhvervet gennem mange
eksistenser.

Buddha blev ---> ved erkendelse af at alt
er lidelse, grebet af dyb
medlidenhed med alle
sine medskabninger.

En universel medlidenhed, der ikke er
at finde i hinayanas ideal --> Arhat.

Grundindstilling

“Jeg må redde mig selv til lidelsens ophør”

ad.B) Mahayana ---> Det store fartøj

Forkynder i egne kanoniske skrifter en række ideer der på væsentlige punkter adskiller sig fra de ældste.

Frelsen (gjort kollektiv)

Gælder de mange --> alle levende (lidende) væsner
=> den universelle medlidenhed

Arhat

Optaget af sin egen frelse

Af mahayana-buddhismen anset for at være en egoist

Har udviklet visdommen, men ikke en tilstrækkelig grad af medlidenhed.

Bodhisattva

Nye ideal som kan realiseres af lægfolk på lige fod med munke/nonner

Kun realiserbar over adskillige tidsaldre.

En frelsesskikkelse der kan gribe ind i almindelige menneskers liv.

Et uselvisk menneske, der undgår Nirvana og lader sig genføde.

- 1) En der aldrig svigter levende væsner
- 2) En der har indset at alting er tomhed

**Ethvert menneske har mulighed for at blive Buddha
---> mulighed for at realisere sin buddha-natur.**

Ældste Buddhisme

Iboende vanskelighed ved begrundelsen for den universelle medlidenhed

--> når "et jeg/ et selv" => illusorisk
må også "et du blive" => illusorisk

Ergo: Hvem skal man føle medlidenhed med ?

Kan man have følelser for en række processer ?

Læren om tomheden

Ophæver forskellen på "Jeg" og "du"
alt udgør én stor levende sammenhæng

Ét individs kærlighed til et andet
=> længere ind i en lidelsesfuld
afhængighed

Her sikrer tomheden at:

medlidenhed	}	bliver
kærlighed		altomfattende

Alt værende har Buddha-natur ---> handler gennem den, der
har overvundet sit "jeg"

Medlidenhed ---> Buddha-naturs kærlighed
til sig selv.

Indsigt i dette => Visdom

Mahayana-skepsis

Overfor Arhat ---> også anes indenfor Hinayana-buddhismen
hvor 4. overtrædelse --> *den der udgiver sig for
at være mere lærd ...*

Hvad kunne man forvente af en Arhat ?

- 1) Kunne han falde tilbage i Samsara
- 2) Kunne han have sædafgang ---> hinsides begær
- 3) Kunne der være noget han ikke vidste ---> transcenderet uvidenhed

Grundindstilling

"Jeg må nå lidelsens ophør for at kunne hjælpe alle levende væsener".

Vajrayana ---> Diamantfartøjet, 5-6 årh. e.Kr.

Forestillingen om en Adi-Buddha (Urbuddha)

Mennesket er en
afspejling heraf

Identisk med universet

Dette skal mennesket
erkende på tre planer

De tre planer ---> har Mandala som centrum
=> symbolsk verdensbillede

- 1) Legemligt ---> udførelse af Mandala
rituelle håndbevægelser --> mudraer Erkendelse af
enheden med
Adi-Buddha.
- 2) Lydeligt ---> Fremsigelse af mantraer
- 3) Mentalt ---> Meditation på alle symboler i Mandalaen

Lamaernes/Tulkuernes funktion

Lama

“Den Øverste”
Ideen om at lamaen er den
øverste i munkehierarkiet.

Lægfolk tilbeder lamaerne
som inkarnationer af en
bodhisattva eller som
personer med overnaturlige
evner.

Ærestitel inden for den
tibetanske buddhisme om
en religiøs, spirituel lærer

Tulku

Titlen på en inkarneret
lama inden for tibetansk
buddhisme.

En tulku er en fuldt oplyst
Mester, der ud af medfølelse
lover at lade sig genføde for
at andre, via hans anvisninger
kan opnå oplysning

En tulku ses inden for
Vajrayana traditionen som en
udstråling af en bodhisattva.

Bodhisattva

“ Oplyst Væsen ”
En person inden for Mahayana
der har opnået den endelige

erkendelse eller oplysning, men
som afstår fra at indgå i Nirvana
for i stedet at hjælpe andre til at
opnå samme erkendelse.

Lamaernes/Tulkuernes funktion:

=> valg af personlig lama
som vejviser

=> kender vejen ud af bundetheden

videregiver meditationsteknikker
indvielser
kraftoverførelser

Grundindstilling:

“Verden her og nu er Buddha selv, den fuldkomne virkelighed.
Det må jeg lære at forstå”.

Hinayana

Arhat

Optaget af sin egen
frelse
Af mahayana-buddhismen
anset for at være en egoist

Har udviklet visdommen
men ikke en tilstrækkelig
grad af medlidenhed.

Mahayana

Bodhisattva

Nye ideal som kan realiseres
af lægfolk på lige fod med
munke/nonner

Kun realiserbar over adskillige
tidsaldre.

En frelsesskikkelse der kan
gribe ind i almindelige
menneskers liv

Et uselvsk menneske, der
undgår Nirvana og lader
sig genføde.

Vajrayana

Lama

“Den Øverste”
Ideen om at lamaen
er den øverste i
munkehierarkiet.

Lægfolk tilbyder
lamaerne som
inkarnationer af
en bodhisattva.

Tulku

Titlen på en inkarneret
lama inden for tibetansk
buddhisme

En tulku er en fuldt
oplyst mester der ud af
medfølelse lover at lade
sig genføde for at andre
via hans anvisninger
når oplysning.

- 1) En der aldrig svigter
levende væsner
- 2) En der har indset at
alting er tomhed

Trosbekendelsen

For optagelse i menighed udsiges den 3 gange:

Jeg tager min tilflugt til Buddha ---> oprindelse og mål
Dharma ---> lære og vej
Sangha ---> liv og hjælpere

+ foreningen af de tre juveler
levendegjort i den enkeltes
liv gennem lamaen selv

- 1) forbindelse til Buddha
- 2) hans belæring => tilgang til læren
- 3) hans handling => eks. på hvordan man
gavner andre.

=> Lamatilflugten: "Jeg tager min tilflugt til lama"